

ОРІЛЬ — річка у Лозівському і Красноградському районах Харківської області, Полтавському районі Полтавської області, Павлоградському, Новомосковському та Дніпровському районах Дніпропетровської області, права притока **Дніпра** (басейн Чорного моря). Інша назва — Орель. Довжина 370 км, площа водозбірного басейну 9800 км². Бере початок на Сході від с. Єфремівка Лозівського р-ну, впадає в Дніпро (Дніпровське водосховище) біля селища Обухівка Дніпровського р-ну. Долина трапецієподібна, асиметрична, праві схили високі і круті, ліві — низькі і пологі; ширина до 7,0 км, глибина до 60 м. Заплава двостороння, ширина до 3,0–4,0 км. Зайнята луками, старицями, в нижній течії заболочена. Річище дуже звивисте; завширшки від 10 до 100 м, завглибшки до 6,0 м. На перекатах влітку пересихає. Похил річки 0,27 м/км. Живлення мішане. Є гідрологічні пости (с. Степанівка Лозів. р-ну, селище Царичанка Дніпровського р-ну). Середня багаторічна витрата води 12,0 м³/сек. Замерзає

на початку грудня, скресає у березні. Має високу мінералізацію води (від 1500 до 2100 мг/дм³).

Основні притоки — Орілька, Багатенька, Широка Кільченька, Мокра Заплавка, Журавка, Прядівка (усі — ліві); Багата, Мажарка, Берестова, Орчик, Мокра Лип'янка, Мокра Маячка, Вошива, Очеп (усі — праві). Вода гідрокарбонатно-сульфатного складу. Мінералізація її змінюється від 750 до 1200 мг/дм³. У бас. О. споруджено низку водосховищ і ставків, які використовують для водопостачання, зрошення, рибориства, рекреації. 1967 у пониззі річки від с. Могилів Дніпровського р-ну (18 км вище старого гирла О.) до смт Обухівка протягом 61 км споруджено штучне русло. Нині О. впадає в Дніпро на 41 км нижче старого річища. На ділянці від с. Кільчень до с. Могилів заплавою О. проходить траса **Дніпро-Донбас каналу**, збудованого 1970–81. У нижній течії — Дніпровсько-Орільський природний заповідник.

В. В. Гребінь

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Оріль / В. В. Гребінь // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-76031>. – Останнє поновлення : 2025.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).